

Folketinget
Miljøudvalget
Morten Vilumsen
Christiansborg
1240 København K

30. maj 2013
OVK/vh

Hedeselskabets tidsskrift *Vækst om Virkemidler*

Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger rummer et stort potentiale for at opnå en mere effektiv beskyttelse og udvikling af natur og miljø, samtidig med at landbruget får bedre produktionsvilkår.

Før vi kommer så langt, skal der imidlertid løses en række opgaver som forudsætning for, at Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger kan gennemføres.

./.

Disse opgaver har Hedeselskabet i samarbejde med datterselskabet Orbicon A/S sat fokus på i *Vækst 2-2013* med et tema om virkemidler, som hermed fremsendes til orientering.

De mest centrale konklusioner:

- Konstruerede minivådområder er et af de få nye virkemidler, som er klar til at tage i brug mht tilbageholdelse af både kvælstof og fosfor. En ny omkostningsanalyse viser, at minivådområderne er på niveau med traditionelle vådområder.
- Der er behov for mere viden om stoftransporten fra markerne til vandmiljøet. En viden, som kan bruges til at optimere anvendelsen af eksempelvis randzoner og efterafgrøder.
- Der er behov for opsamling af næringsstoffer og forbedring af den fysiske tilstand i de marine områder ved hjælp af en række nye virkemidler og indsatser som produktion af tang og muslinger samt genetablering af stenrev og ålegræsmarker. Der forestår et arbejde med at videreudvikle og dokumentere effekten af disse nye virkemidler.

I bladet har vi blandt andet udarbejdet to oversigter over virkemidler henholdsvis på land og i de marine områder, idet vi formidler et overblik over status og forudsætninger for brug af virkemidlerne, samt hvad der mangler af viden i forhold til at tage virkemidlerne i brug.

Hedeselskabet
Klostermarken 12
Postboks 91
8800 Viborg
Telefon 87 28 11 33
Telefax 87 28 10 01
www.hedeselskabet.dk
info@hedeselskabet.dk
CVR nr. 42 34 46 13

Idet vi håber, at artiklerne i bladet vil være anvendelige for miljøudvalgets fremtidige arbejde, stiller vi os gerne til rådighed for et møde om det videre arbejde med at virkeliggøre Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger.

Venlig hilsen

Ove Kloch
Administrerende direktør
Hedeselskabet
Mobil 21 20 65 61
ovk@hedeselskabet.dk

Jesper Nybo Andersen
Administrerende direktør
Orbicon A/S
Mobil 40 25 08 74
nybo@orbicon.dk

Hebeselskabets Tidsskrift

Vækst

HEDESELSKABETS TIDSSKRIFT 2 • 2013 MAJ

Vækst

Hedeselskabets tidsskrift 2/2013
134. årgang
ISSN: 0109-4947

Redaktion:
Ove Kloch
(Ansvarshavende redaktør)
Poul Erik Pedersen
(Redaktør)

Redaktionskomité:
Sigurd Østergaard-Andersen
Morten Gaarde
Thomas Barfoed Randrup
Mads Sønnegaard Poulsen
Michael Kristensen

Forsidefoto: Hedeselskabet.

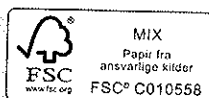
Forsidebilledet er fra Skjern å. En ny miljøregulering og nye virkemidler skal bidrage til at fremme natur, miljø og landbrug. Læs meget mere i temaet i dette blad.

Layout: Niels Jakobsen
Tryk: Specialtrykkeriet Viborg A/S
Annoncesalg: Vibeke Ravn
Billeder og produktions-
tilfrettelæggelse: Vibeke Højen

Vækst udkommer 4 gange årligt
og udsendes til medlemmerne.
Medlemskontingent er 200 kr pr år.

Signerede artikler i Vækst udtryk-
ker ikke nødvendigvis Hedeselska-
bets synspunkter.
Gengivelse må kun ske med angiv-
else af kilde.

Redaktion og annoncesalg:
Hedeselskabet, Klostermarken 12,
Postboks 91, 8800 Viborg
Tlf. 87 28 11 33
www.tidsskriftetvaekst.dk
vaekst@hedeselskabet.dk

Kontrolleret oplag
1. juli 2011 - 30. juni 2012: 2.822

Historie og fremtid

Som oplyst på Hedeselskabets årsmøde har jeg valgt, efter 16 år som administrerende direktør for Det danske Hedeselskab, at overdrage stolen og dermed de fremtidige muligheder og udfordringer til en ny administrerende direktør.

Det har for mig været 16 spændende år, hvor jeg sammen med dygtige og særdeles engagerede kollegaer har været med til at udvikle selskabet på en række fronter.

Når vi ser på Hedeselskabets snart 150-årige historie, har det været en rejse, hvor vi fortsat har formået at arbejde med og forbedre bo- og levevilkårene for den danske befolkning. At vi oven i købet har kunnet forøge selskabets internationale aktiviteter inden for vore primære forretningsområder er klar en styrkelse af selskabet.

Hedeselskabet har en fantastisk historie. Derfor vil vi gerne opfordre selskabets medlemmer til at komme og besøge vort hovedkontor i Viborg og opleve historien i vort museum. Museet udbygges løbende, fordi vi som medarbejdere er pavestolte af Hedeselskabets historie, som i dag på mange måder er en integreret del af selskabets daglige arbejde og markedsføring.

Hedeselskabet er en forening med status som erhvervsdrivende fond, der har et samfundsmæssigt mål med vort arbejde. Derfor er vi glade for, at vi i denne udgave af Vækst kan præsentere et udvalg af Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger, som vil kunne give både naturen, miljøet og den danske landbrugsproduktion et gigantisk løft.

Kommissionens anbefalinger peger blandt andet på, at vi i højere grad skal bruge nye virkemidler til at få landbrugsproduktion, natur og miljø til at spille sammen. Det er virkemidler – eksempelvis minivådområder – som Hedeselskabet i en årrække har arbejdet systematisk med at udvikle. Der findes allerede en stribe værktøjer i værktøjskassen, mens andre – såsom stenrev – er godt på vej.

Dermed er det alene op til politikerne at have modet til at realisere de opstillede anbefalinger.

Fra min side skal der afslutningsvis lyde en tak til Væksts redaktion og læsere for et godt samarbejde.

Ove Kloch
Adm. direktør
Hedeselskabet

Nye virkemidler til gavn for natur, miljø og landbrug

En ny produktion af tang (billedet) kan bidrage med både at opfange næringsstoffer i de marine områder og samtidig bidrage til økonomisk vækst gennem en øget produktion af biomasse. Produktion af tang og muslinger samt etablering af stenrev og ålegræsmarker i de kystnære vande er blot nogle af de nye virkemidler, der er på dagsordenen, efter at Natur- og Landbrugskommissionen har anbefalet en ny og mere målrettet miljøregulering af landbruget. På land er konstruerede minivådområder stærkt på vej, mens de traditionelle virkemidler som randzoner, efterafgrøder og kvælstofvådområder trænger til et eftersyn.

Læs mere i temaet på side 7-19

FOTO: HEDSELSKABET

Hedeselskabet

- 4 Hedeselskabet præsenterer overskud før skat på mere end 32 mio. kr
- 6 Ove Kloch takker af som adm. direktør i Hedeselskabet
- 34 Bøger og udstilling støttes med 220.000 kroner
- 35 Krybskytten, der indbød sig selv til Hedeselskabets jagter

Tema: Virkemidler

- 7 En ny start for natur og landbrug
- 8 Anbefalinger kræver handling
- 10 Masser af arbejde forude
- 12 Virkemidler på land – hvad skal der til?
- 14 Status for virkemidler i det marine miljø
- 17 Minivådområder på niveau med traditionelle vådområder

Energi

- 20 Stort vækstpotentiale i dansk træflis

Natur

- 22 Vindmøller og ny skovnatur i Vestjylland
- 24 Et paradoks i de smukkeste juletræers hjemland
- 30 Spørg til prisen

Miljø

- 26 Vejen til innovation i byggebranchen
- 28 Regnvand i gammelt fæstningsanlæg

Nyt i datterselskaberne

- 31 Evaluering af indsatsen i Afrika
- 31 HedeDanmark voksede med 30 procent i 2012
- 31 Store byer – stille steder
- 31 Godt parløb om grønne områder i Favrskov
- 32 Hvor er det godt ...
- 32 Jesper Nybo Andersen ny formand for FRI
- 32 Nye rev fundet ud for Gilleleje
- 33 Nyt forpagterpar på Kongenshus Kro og Hotel
- 33 Pænt overskud i Orbicon giver mulighed for vækst
- 33 Turbo på mobilen
- 33 Flere byggeprojekter på Marmormolen
- 33 Danmarks Jægerforbund og HedeDanmark indgår aftale